

Titel: Uitgangspunten (regels) schrijnende situaties

Aan: VOG

In de bestuurlijke afspraken is €60 miljoen gereserveerd voor de aanpak van schrijnende situaties. Om te bepalen voor welke situaties deze middelen ingezet moeten worden en op welke manier dat effectief kan is een inventarisatie gedaan om een beeld te krijgen van de situaties waar het om gaat. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met veel stakeholders die te maken hebben met de problematiek zoals, stut en steun, de tafel sociaal en gezondheid en de maatschappelijke organisaties. Dit is input geweest voor het opstellen van een aantal uitgangspunten waarvan we vragen die bestuurlijk vast te stellen voor de verdere uitwerking van de werkwijze.

Met deze notitie worden uitgangspunten voor schrijnende situaties geformuleerd die ook in regels te vatten zijn passend binnen de kaders voor de besteding van Rijksmiddelen. Parallel wordt ook de notitie over de rol van gemeenten aangeboden (zie bijlage). Beide notities zijn in lijn met elkaar.

De uitgangspunten zijn opgedeeld in twee onderdelen. De 'inhoudelijke uitgangspunten' gaan in op de kenmerken van de schrijnende situaties. Bij de 'governance uitgangspunten' wordt ingegaan op de (organisatorische) uitwerking van de bestuurlijke afspraak schrijnende situaties.

Inhoudelijke uitgangspunten

1. De (oplossing voor de) bewoner staat centraal. Samen met de bewoner wordt gezocht naar een oplossing en wordt de bewoner perspectief geboden.
2. Ruimte houden om te kunnen werken vanuit de bedoeling van de bestuurlijke afspraak over schrijnende situaties, namelijk: een oplossing bieden middels het treffen van redelijke maatregelen voor situaties die (net) buiten bestaande regelingen vallen/tussen wal en 't schip (dreigen te) geraken.
3. Door de grote verscheidenheid aan schrijnende situaties is maatwerk het belangrijkste uitgangspunt. Een concrete definitie van een schrijnende situatie wordt dan ook niet gegeven, de onderstaande kenmerken bieden hierbij houvast.
4. Bij de aangedragen gevallen is er sprake van schade en/of versterking én is er een schrijnende situatie of kan er een schrijnende situatie ontstaan omdat de algehele staat of conditie van het te herstellen en/of versterken pand zwak is, vanwege constructieve problemen of vanwege andere factoren die niet toe te rekenen zijn aan bodembeweging als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld of de gasopslag bij Norg. Dit kan ook betrekking hebben op oude schadegevallen, die onder de afhandeling door NAM vallen.
5. In het geval van schade en/of versterking, kan er bij de betreffende bewoners ook sprake zijn van sociale, psychische, juridische, ruimtelijke of andere problemen, waarmee bij de aanpak van een schrijnende situatie ook rekening wordt gehouden.
6. Een schrijnende situatie ziet op gevallen die tussen wal en schip vallen (of die daar dreigen te geraken). Dat wil zeggen dat de casus onvoldoende aangepakt kan worden binnen bestaande regelingen of door bestaande partijen, binnen hun huidige mandaat/bevoegdheid. Deze bestuurlijke afspraak voorziet in een oplossing voor dit hiaat.
7. Funderingsproblematiek zonder relatie met schade en versterking valt buiten de scope. Rijk, NCG, IMG en Regio blijven in gesprek over complexe zaken met samenloop van schade, versterking en funderingsproblematiek, zodat naar bevind van zaken en werkenderwijs het budget voor de schrijnende situaties waar nodig zal kunnen worden verhoogd.
8. Ten aanzien van de gebiedsafbakening wordt de afbakening van het Bestuurlijk Akkoord Versterken gehanteerd, d.w.z. de aardbevingsgemeenten Eemsdelta, Stad Groningen, Het Hogeland, Loppersum, Midden-Groningen en Oldambt.
9. De betrokken partijen kunnen niet interveniëren in zaken die zich in een gerechtelijke procedure bevinden. Echter, partijen willen deze zaken op voorhand niet uitsluiten als sprake is van een schrijnende situatie, en kunnen als er aanvullende actie nodig is ná afronding van de rechtszaak, de zaak behandelen. Zo lang de zaak onder de rechter is, staat de zaak voor de betrokken partijen *on hold*.
10. De uitvoering wordt gemonitord met als doel steeds meer inzicht te krijgen in bijvoorbeeld de causaliteit tussen de verergering van schade, het veiligheidsniveau van een woning en het ontstaan van nieuwe schade. Op basis van deze inzichten wordt bepaald of deze aanpak van schrijnende situaties een vervolg moet krijgen en hoe die er definitief uit moet zien.

Governance uitgangspunten

11. De gemeenten, NCG en het IMG kunnen (potentiële) schrijnende situaties aandragen. De gemeenten zorgen zelf voor een aanspreekpunt per gemeente.
12. De aanpak voor schrijnende situaties wordt zoveel mogelijk ingeregeld binnen het IMG en de NCG, waarbij de bestaande aanpak wordt uitgebreid wanneer dat noodzakelijk is, en het daarvoor benodigde extra mandaat zal moeten worden ingeregeld. Er komt dus geen nieuw loket.
13. Het IMG en de NCG betrekken de betreffende gemeenten bij het realiseren van een oplossing voor schrijnende situaties, waar dat mogelijk/nodig is.
14. Een vertegenwoordiger van het IMG, de NCG, en een onafhankelijke voorzitter met draagvlak in het gebied én met doorzettingsmacht om NCG en IMG tot een besluit te brengen, vormen samen een team en buigen zich over de schrijnende situaties en komen met voorstellen voor een oplossing. De onafhankelijk voorzitter moet worden benoemd (als adviseur).
15. Het IMG en/of de NCG treden in overleg met de bewoner met het oog op het goed in kaart brengen van de hulpvraag en het bedenken van oplossingen. Ook de betreffende gemeente wordt geconsulteerd. Vanuit het IMG of de NCG wordt een begeleider toegewezen die met de bewoner in contact staat en aan zijn zijde staat.
16. Het team kan zich eventueel laten adviseren per schrijnende situatie door andere partijen te betrekken die een bedrage kunnen leveren aan het realiseren van een oplossing.
17. De oplossing voor de schrijnende situatie wordt door het IMG en/of de NCG besproken met de bewoner en met de betreffende gemeente. De inzet is gericht op het bieden van een oplossing die zo veel mogelijk aansluit bij de hulpvraag/behoefte van de inwoner.
18. Het team bepaalt zelf zijn werkwijze. Het motiveert zijn voorstellen op inzichtelijke wijze en legt deze schriftelijk vast. Het IMG of de NCG neemt vervolgens het formele besluit in lijn met de oplossing die de NCG, het IMG en de onafhankelijk voorzitter samen hebben voorgesteld. De beslissing tot toekenning van financiële middelen betekent dat er sprake is van een besluit i.d.z.v. de Algemene wet bestuursrecht.
19. De aanpak is gericht op maatwerk en probeert daarmee een schrijnende situatie op te lossen en een bewoner perspectief te bieden.

Gevraagd besluit:

- In stemmen met de uitgangspunten schrijnende situaties
- In stemmen met de rol van de gemeenten in de aanpak.